

Aan: Gemeente Bergen
T.a.v.: Dhr. S. Kalverdijk
Van: Dhr. S. Hakvoort
Tel: 06-15010246
Kenmerk: NMF-2021-455-SH/LV
Datum: 21 december 2021

Onderwerp: Toets Archeologische bureauonderzoeken Egmond aan den Hoef Noord; Egmond aan den Hoef Oost; Egmond-Binnen Zuid

Beoordeling en advies archeologische onderzoeksrapport

Contactgegevens	
Contactpersoon NMF Erfgoedadvies	Mevr. L. Verniers
Beoordeeld door	Dhr. S. Hakvoort (senior KNA archeoloog)
Datum beoordeling	21 december 2021

Administratieve gegevens	
Gegevens rapport	A: Archeologisch bureauonderzoek Egmond aan den Hoef Noord te Egmond aan den Hoef (gemeente Bergen). B: Archeologisch bureauonderzoek Egmond aan den Hoef Oost te Egmond aan den Hoef (gemeente Bergen). C: Archeologisch bureauonderzoek Egmond-Binnen Zuid te Egmond-Binnen (gemeente Bergen).
Rapportnummer	
Soort onderzoek	Bureauonderzoek
Onderzoeksmeldingnummer	A: 5105124100 B: 5105140100 C: 5105043100
Onderzoeksbureau	Aeres Milieu B.V.
Auteur(s)	D. Hagens; L. Kruithof; N.J.W. van der Feest
Opdrachtgever	Ordito
Bevoegde overheid	Gemeente Bergen

Advies
<p>Op basis van de uitgevoerde bureauonderzoeken blijkt er voor alle drie de deelgebieden een (middel)hoge archeologische verwachting te bestaan voor archeologische resten uit de periode laat neolithicum tot en met late middeleeuwen. Hoewel het agrarisch gebruik van de terreinen tot verstoring van de bodem kan hebben geleid, is niet aangetoond dat dit heeft geleid tot aantasting van archeologische waarden. De dubbelbestemming Waarde Archeologie die conform het bestemmingsplan Bergen veegplan op de plangebieden rust, kan dan ook gehandhaafd worden.</p> <p>Om te toetsen of de archeologische verwachting voor elk plangebied juist is, of dat deze geheel of gedeeltelijk naar beneden bijgesteld kan worden, dient een Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase (IVO-O) uitgevoerd te worden. Om twee redenen verdient het de aanbeveling dit voorafgaand aan de wijziging van het bestemmingsplan te laten uitvoeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Door het onderzoek nu reeds uit te laten voeren kan de archeologische verwachting van het plangebied mogelijk geheel of gedeeltelijk naar beneden bijgesteld worden, waardoor hier geen dubbelbestemming meer op zal rusten. Dit geeft meer vrijheden in de ontwikkeling van het plangebied. - Door een preciezere bepaling van die delen van het plangebied waar de archeologische verwachting wordt bevestigd (eventueel na waarderend onderzoek door middel van boringen of proefsleuven), en dus de dubbelbestemming blijft bestaan, kan in de concrete invulling van de bouwplannen rekening gehouden worden met deze archeologische verwachting, bijvoorbeeld door planaanpassing. De archeologische resten kunnen dan mogelijk in situ behouden blijven en een opgraving hiervan is dan niet noodzakelijk.

Beoordeling
Conformiteit met Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie versie 4.1
Geen opmerkingen.
Inhoudelijke opmerkingen
De rapporten zijn helder opgebouwd. Doordat een vergelijkbare rapportopbouw wordt gebruikt, zijn de rapporten onderling goed vergelijkbaar.
Overige opmerkingen
Voor de verschillende plangebieden is inmiddels een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. De inhoud van de bureauonderzoeken is door NMF getoetst, en de bevindingen zijn hieronder verkort, per plangebied, weergegeven:

Plangebied Egmond aan den Hoef Noord: Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek wordt duidelijk dat het plangebied in een dynamisch gebied ligt. Het plangebied ligt direct ten oosten van (de rand van) een hoge, droge en goed bewerkbare strandwal waarop menselijke activiteiten en/of bewoning kan hebben plaatsgevonden vanaf het laat-neolithicum/bronstijd. Voor het plangebied geldt een (middel)hoge verwachting voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen uit de periode laat-neolithicum tot en met late middeleeuwen. Doordat niet bekend is in hoeverre het plangebied door de agrarische bedrijfsvoering is aangetast, kunnen de resten voorkomen vanaf de onderzijde van de bouwvoor tot aan een eventuele top van het (Oude) Duin of strandvlakte.

Plangebied Egmond aan den Hoef Oost: Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek wordt duidelijk dat het plangebied in een dynamisch gebied ligt. Het plangebied ligt direct ten oosten van (de rand van) een hoge, droge en goed bewerkbare strandwal waarop menselijke activiteiten en/of bewoning kan hebben plaatsgevonden vanaf het laat-neolithicum/bronstijd. Voor het plangebied geldt een (middel)hoge verwachting voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen uit de periode laat-neolithicum tot en met late middeleeuwen. Doordat niet bekend is in hoeverre het plangebied door de agrarische bedrijfsvoering is aangetast, kunnen de resten voorkomen vanaf de onderzijde van de bouwvoor tot aan een eventuele top van het (Oude) Duin of strandvlakte.

Aardkundige waarden

De locatie Egmond aan den Hoef Oost is aangewezen als aardkundig waardevol gebied. In de toelichting van een bestemmingsplan moet worden aangegeven in hoeverre rekening is gehouden met de in het gebied voorkomende bijzondere aardkundige waarde. Binnen het betreffende gebied vinden momenteel agrarische activiteiten plaats welke de grond roeren. Hierdoor kan wellicht aangenomen worden dat de gronden reeds op een dergelijke wijze zijn verstoord dat er ter plaatse van de locatie geen sprake meer is van intacte aardkundige waarden.

Plangebied Egmond-Binnen Zuid: Het plangebied Egmond-Binnen Zuid ligt volgens het bureauonderzoek op een strandwal die al sinds het laat neolithicum tot aan de late middeleeuwen geschikt is voor bewoning. De bewoning zal zich concentreren in de afzettingen van de strandwal en het (daarop gevormde) Oude Duin. Doordat niet bekend is in hoeverre het plangebied door de agrarische bedrijfsvoering is aangetast, kunnen de resten voorkomen vanaf de onderzijde van de bouwvoor tot aan een eventuele top van het (Oude) Duin.

Bollenconcentratiegebied

De locaties Egmond-Binnen Zuid, Egmond aan den Hoef Noord en de noordelijke gronden van Egmond aan den Hoef Oost zijn deels aangewezen als onderdeel van het bollenconcentratiegebied. Een nieuw bestemmingsplan dat betrekking heeft op bollenconcentratiegebied dient de vestiging van een nieuw bollenteelt bedrijf of de uitbreiding van een bestaand bollenteeltbedrijf in dit gebied niet onmogelijk te maken. De gemeente compenseert het verlies aan bollenconcentratiegebied elders in de gemeente, waarvoor zij reeds gronden heeft aangekocht. Nu realisatie van de

compensatie in de macht van de gemeente ligt, wordt geen voorwaardelijke verplichting opgenomen in het bestemmingsplan.

Hoewel er geen duidelijke uitspraken wat betreft bollenteelt en de daarmee gepaard gaande verstoringen in de bureauonderzoeken staan, dient wel degelijk rekening gehouden te worden met diepgaande verstoringen. Voor het deelgebied Egmond-Binnen Zuid stelt het bureauonderzoek dat:” Er lijkt zodoende nauwelijks tot geen sprake van afgravingen. Dat neemt niet weg dat er wel sprake is geweest van omzetting.” Voor deelgebied Egmond aan den Hoef Noord stelt met dat:” Mogelijk heeft verstoring opgetreden als het gevolg van het gedeeltelijke gebruik als akkerland (diepploegen).”